

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.096/2016/4. szám

A Szegedi Ítéltábla az **felperes neve (címe)** felperesnek – a dr. András Ádám ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen társadalmi szervezet határozatának bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2015. november 10. napján kelt 6.P.20.577/2014/31. számú ítélete ellen az alperes részéről 34. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **megváltoztatja** és etekintetben a keresetet elutasítja.

Kötelezi az államot, 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 80.000,- (Nyolcvanezer) forint első- és másodfokú eljárási költséget.

A le nem rótt 72.000,- (Hetvenkettőezer) forint elsőfokú és 96.000,- (Kilencvenhatezer) forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A periratok alapján az ítéltábla az alábbi – kiegészített – tényállást állapította meg:

Az alperest a Bács-Kiskun Megyei Bíróság Pk.60.056/1990/2. számú végzésével 1799 szám alatt jegyezte be a társadalmi szervezetek nyilvántartásába.

Az alperes 2008. augusztus 30-án módosított és egységes szerkezetbe foglalt alapszabály a – egyéb rendelkezések mellett – V/2. pontjában a tag kötelezettségeként rögzíti a közgyűlése által külön határozatban megállapított összegű tagdíj és az igénybe vett szakosztály által meghatározott díj készpénzben vagy átutalással történő megfizetését folyó év március 15. napjáig. A VI/4. pont értelmében a tagsági viszony megszűnését eredményezi, ha a tag tagdíjfizetési kötelezettségének egy évig, írásbeli felszólítást követően sem tesz eleget.

Ugyanezen a napon került elfogadásra a Fizetési és Munkavégzési Szabályzat.

Az alperes 2010. április 23-án és 2010. december 10-én módosította alapszabályát, azonban az erre vonatkozó határozatokat a Szegedi Ítéltábla Pf.III.20.074/2012/3. számú ítéletével, valamint a Kecskeméti Törvényszék jogerőre emelkedett 16.P.22.368/2011/20. számú részítéletével megsemmisítette.

Az alperes több alkalommal szólította fel írásban egyes tagjait hátralékos tagdíjtartozásuk rendezésére, ennek eredményeként a nem teljesítőket a nyilvántartásból törölte. A volt tagok egy

része a határozatok megsemmisítése érdekében terjesztett elő keresetet, a peres eljárások részben a határozatok megsemmisítésével, részben a keresetek elutasításával zárultak.
Az alperes tagnyilvántartása hiányos.

A felperes többször módosított keresetében az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. tv. (Etv.) 16. § (2) bekezdés b) pontja alapján kérte az alperesi közgyűlés összehívását az általa megjelölt tagság bevonásával és levezető elnök mellett, a keresetben meghatározott napirendi pontokkal. A megjelölt napirendi pontokat tartalmazó meghívót az általa felsorolt tagokkal kérte közölni.

Ezen túlmenően a 2011. évi CLXXV. törvény (Ectv.) 11. § (3) bekezdése alapján indítványozta a **(személy 1)**, **(személy 2)** és **(személy 3)** tagsági viszonyát törölő, 2013. március 3-án kelt 13-15/2012. számú társelnöki határozatok megsemmisítését. Igényét arra alapította, hogy az alperesi társelnökök ugyan 2012. augusztus 31-én levélben felszólították az érintetteket a 2006-2010-es évekre elmaradt tagdíjak és repülő szakági díjtartozás rendezésére, megemlítve a tagok törlésére vonatkozó jogkövetkezményt, azonban a felszólításokat az érintett tagok nem vették át, a küldeményeket a posta „nem kereste” jelzéssel küldte vissza. Az ezt követően meghozott 13-15/2012. számú társelnöki határozatokat **(személy 3)** és **(személy 1)** 2013. március 18-án átvette, azonban a **(személy 2)**-nek címzett küldemény szintén „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza. A határozatok megsemmisítése iránt **(személy 3)** és **(személy 1)** által benyújtott keresetleveleket a Kecskeméti Törvényszék – illeték lerovásának hiányában – idézés kibocsátása nélkül elutasította, míg **(személy 2)** a határozattal szemben keresettel nem élt. Egyebekben a felperes véleménye szerint az alperesnél nincs olyan hatályos alapszabály, mely rendezné a tagsági viszony törléssel való megszüntetését. Kifejtette, a 2008. augusztus 30-án elfogadott alapszabály alkalmazhatósága kizárt, mert a Kecskeméti Városi **Ügyészség** az e napon tartott közgyűlésen hozott összes határozat ellen óvással élt és azok végrehajtását felfüggesztette. Utalt arra is, hogy a három érintett tagnak küldött tagdíjfizetési felszólítás sem került joghatályosan kézbesítésre, így az ahhoz kapcsolódó jogkövetkezmények alkalmazásának sincs helye. 2014. október 9-én előterjesztett keresetében érvelt azzal is, hogy a határozatok azért ugyancsak jogszabályba ütközőek, mert meghozatalukban olyan személyek vettek részt, akiknek mandátuma lejárt. Hangsúlyozta, a szabályszerű tagfelvétel nem ellenőrizhető, de a tagnyilvántartás sem megfelelő. Mindezek kiküszöbölése csak a közgyűlés szabályos összehívásával érhető el. Nélkülözhetetlennek tartotta a tagok személyének bíróság általi megállapítását, melyet a többi tagnak küldött, ugyancsak szabálytalanul kézbesített határozatra alapozott. Álláspontja az volt, a tagdíjról közgyűlési határozatnak kellett volna döntenie. Mivel erre 2008. augusztus 30-án nem került sor, a tagdíjnemfizetés nem vezethet törléshez.

Ezen kívül indítványában meghatározta az egyes napirendi pontok tekintetében a szavazás módját.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Véleménye szerint hatályosnak a 2008. augusztus 30-án elfogadott és egységes szerkezetbe foglalt alapszabályt kell tekinteni, az erről szóló közgyűlési határozatot ugyanis sem a tagok, sem az ügyész keresettel nem támadta meg.

A tagoknak szóló írásbeli felszólítások, valamint a tagok tagsági viszonyának törléséről rendelkező határozatok kézbesítésének sikertelenségével kapcsolatban álláspontja az volt, azzal, hogy a tagok rosszhiszeműen akadályozzák a küldemények átvételét, veszélyeztetik az egyesület működését. Nem feltétele a tagok tudomásszerzésének a tényleges tartalom megismerése és az, hogy az érintett okirat a másik félhez ténylegesen megérkezzék, elegendő, ha annak kézbesítését az egyesület szabályszerűen és igazolható módon megkísérelte. Állította, a tagok a Ptk. 5. § (1) bekezdése szerinti jogaikkal élnek vissza akkor, amikor a részükre megküldött levelek „nem kereste” postai jelzéssel érkeznek vissza, mely ténylegesen az átvétel megtagadását jelenti. Hangsúlyozta, **(személy 1)** és **(személy 3)** tagsági jogukkal élve bírósághoz fordultak a határozatok megsemmisítése érdekében.

Egyebekben vitatta a felperes által megjelölt tagok személyét ugyancsak a róluk rendelkező, tagsági

viszonyuk törléséről szóló határozatok szabályszerű kézbesítése okán.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a **(személy 1)**, **(személy 2)** és **(személy 3)** tagsági viszonyát törölő, az alperes társelnökei által 2013. március 3-án meghozott 13-15/2012. számú társelnöki határozatokat megsemmisítette. Elrendelte az alperes közgyűlésének összehívását meghatározva annak helyét és idejét. Napirendi pontként jelölte meg az alábbiakat:

1. A közgyűlés levezető elnökének és jegyzőkönyvvezetőjének, valamint két jegyzőkönyv-hitelesítő megválasztása.

2. Az alperesi egyesület székhelyének megállapítása és ezzel összefüggésben az alapszabály módosítása.

3. A 2008. augusztus 30-án kelt alapszabály rendelkezései szerint meghatározott létszámú és összetételű szervek megválasztása, az alapszabály rendelkezései szerinti határozathozatala, vagy amennyiben új alapszabály kerül elfogadásra, úgy az abban meghatározott létszámú és összetételű szervek megválasztása, határozathozatal az elfogadott új alapszabályban meghatározottak szerint.

4. A 2008-2011. évi számviteli beszámolók elfogadása, valamint 2012-2014. évi számviteli beszámolók és közhasznúsági mellékletek elfogadása és azok megküldése az OBH részére, továbbá határozathozatal a megállapított hatályos, illetve az elfogadott új alapszabályban meghatározottak szerint.

5. Az éves tárgyévi pénzügyi terv (költségvetés) elfogadása, határozathozatal a 2008. augusztus 30-i alapszabályban, illetve az elfogadott új alapszabályban meghatározottak szerint.

Megnevezte a közgyűlés levezető elnökét, valamint felsorolta azon személyi kört, akiknek tagságuknál fogva a közgyűlési meghívót kézbesíteni kell. Ítéletének indokolásában a 2008. augusztus 30-án megtartott közgyűlésen hozott határozatokat, így az e napon elfogadott alapszabály rendelkezéseit tekintette hatályosnak, mivel azt bíróság előtt sem a tagok, sem az ügyész nem támadta meg. Ennek folytán az ugyanezen a napon elfogadott Fizetési és Munkavégzési Szabályzat is érvényes és alkalmazandó. A létesítő okirat V/2., valamint VI/4. pontjainak rendelkezésére figyelemmel tényként állapította meg, hogy az alperes fizetési felszólítást küldött **(személy 1)**-nek, **(személy 2)**-nek és **(személy 3)**-nak, ugyanakkor azok kézbesítése nem szabályszerű, így joghatás kiváltására sem alkalmasak. Ennek következményeként az érintett tagokkal szemben hozott 13-15/2012. számú társelnöki határozatok jogszabályba ütköznek, ezért azokat megsemmisítette.

Ezt követően vizsgálta az alperesi tagnyilvántartást. Mivel az alperes a 2006-os évet követő időszakra nem tudott pontos tagnyilvántartást csatolni, egyetértett a felperes azon érvelésével, hogy a 2004. január 3-án kelt közgyűlés jelenléti ívéen szereplő személyek tekinthetők olyan kiindulási pontnak, melyhez képest állapítható meg a tényleges tagsági kör. A felperes által felsorolt tagok tagsági viszonyának fennállását részben arra alapította, hogy részükre a tagsági viszonyt törölő határozatok kézbesítése nem volt szabályszerű, részben arra, hogy az e körben született határozatokat a bíróság megsemmisítette. Egyes tagok vonatkozásában azonban nem találta bizonyítottnak az alperes tagfelvételre vonatkozó nyilatkozatát.

Az alperes törvényes működésének helyreállítása érdekében rendelkezett az Ectv. 11. § (3) bekezdés a) pontja alapján az érintett határozatok megsemmisítéséről és döntött az alperes közgyűlésének összehívásáról a kereseti kérelemben foglaltak szerint, az ott megjelölt napirendi pontokkal.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést annak részbeni megváltoztatása és **(személy 1)**, **(személy 2)**, valamint **(személy 3)** tekintetében az alperes 2013. március 3-án kelt 13-15/2012. számú társelnöki határozatainak megsemmisítésére irányuló kereset elutasítása érdekében. Kifogásolta egyúttal az ítélet rendelkező részében megállapított és a közgyűlésre meghívandó tagok személyi körét. Indokolásában kifejtett véleménye szerint a felperes nem bizonyította, hogy az általa felsoroltak valóban az egyesület tagjai lennének. Továbbra is hangsúlyozta, az érintettek önhibájukból nem vették át a tagdíjfizetésre felszólító leveleket és a tagsági jogviszony törléséről

meghozott határozatokat, ezért a tényleges kézbesítés hiányát az egyesület terhére értékelni nem lehet. Magatartásuk a kötelezettség elkerülésére, az egyesület működésének, céljainak veszélyeztetésére irányul.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett részének helybenhagyására irányult. Ebben részletesen kifejtette az egyes, véleménye szerint tagnak tekinthető személyek tagsági viszonyát alátámasztó érveit. Továbbra is fenntartotta az egyesületi küldemények sikertelen kézbesítésének jogkövetkezményére vonatkozó álláspontját.

A fellebbezés **alapos**.

Az ügyész az alperes törvényes működésének helyreállítása érdekében a közgyűlés összehívására 2011. december 28-án terjesztett elő keresetet, így evonatkozásban az akkor hatályos, az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (Etv.) rendelkezései az irányadók. Keresetét 2014. február 28-án módosította és azt kiterjesztette a **(személy 1)**, **(személy 2)** és **(személy 3)** tagsági jogviszonyát törölő, az alperes társelnökei által 2013. március 3-án meghozott 13-15/2012. számú határozatok megsemmisítésére, melynek elbírálására az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Ectv.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

Ez utóbbi kapcsán az ítéletábra az alábbiakat emeli ki:

Az Ectv. 11. § (3) bekezdése ad lehetőséget az ügyésznek törvényességi ellenőrzési jogkörében arra, hogy ha a civil szervezet működésének törvényessége másképpen nem biztosítható, keresetet terjesszen elő a bírósághoz, aki azt megvizsgálja és – szükség esetén – a civil szervezet bármely szervének törvénysértő határozatát hatályon kívül helyezi. Az ügyész az erre irányuló keresetlevelet a határozat meghozatalától számított egy éven belül nyújthatja be (Ectv. 11. § (7) bekezdés). Az ügyész számára így biztosított keresetindítási határidő egyben azt is jelenti, hogy kereseti kérelmének tartalmával behatárolja a perben a bíróság vizsgálódásának kereteit, vagyis a bíróság azokat a jog- vagy alapszabálysértéseket vizsgálhatja a sérelmezett határozattal összefüggésben, amelyre a felperes a keresetindítási anyagi jogi határidőn belül hivatkozik.

A felperes az alperes társelnökei által 2013. március 3. napján meghozott 13-15/2012-es határozatainak – helyesen – hatályon kívül helyezése érdekében 2014. február 28-án, határidőn belül terjesztett elő kereseti kérelmet. A határozatok jogszabálysértését abban látta, hogy az alperesnek nem volt olyan törvényesen elfogadott alapszabálya, mely szabályozná a tagsági viszony törlését, továbbá mind a tagdíjfizetésre felszólító, mind a tagsági viszony törlésére vonatkozó határozatok „nem kereste” jelzéssel érkeztek vissza, így azokhoz – a kézbesítés szabálytalansága folytán – joghatály nem fűződhet. Azonban csak a későbbiekben, az egy éves határidőn túl, 2014. október 9-én hivatkozott a felperes az érintett határozatok jogszabályba ütközésére amiatt, hogy azok meghozatalában olyan személyek vettek részt, akiknek mandátuma lejárt, így arra már nem voltak jogosultak. Ennek következtében elkésztett érvelését az ítéletábra érdemben nem vizsgálta.

A felperes keresete kétirányú volt. Egyrészt az Ectv. 11. § (3) bekezdés a) pontjára utalással egyes határozatok hatályon kívül helyezésére, másrészt az Etv. 16. § (2) bekezdésének b) pontja alapján az alperes legfőbb szervének összehívására irányult.

Az ítéletábra mindenekelőtt leszögezi, osztja az elsőfokú bíróság álláspontját atekintetben, hogy van az alperesnek hatályos alapszabálya, mégpedig a 2008. augusztus 30-án elfogadott és egységes szerkezetbe foglalt okirat, hiszen az azt elfogadó közgyűlési határozatot sem a tagok, sem az ügyész keresettel nem támadták. Ebből a szempontból nincs relevanciája annak, hogy az ügyész az ellen óvással élt, mivel ez a jogintézmény nem eredményezheti az adott határozat hatályon kívül

helyezését.

A határozatok hatályon kívül helyezése kapcsán releváns szerepet kapott annak megítélése, hogy a „nem kereste” postai jelzéssel visszaérkező, a civil szervezet által megküldött irat kézbesítése szabályszerűnek minősül-e. Etekintetben lényeges, annak megállapításához és értékeléséhez, hogy a tag mikor szerez tudomást az őt érintő határozatról vagy az annak alapjául szolgáló felszólító levél tartalmáról, nem annak a tag általi tényleges megismerését kell érteni. Azt kell figyelembe venni, hogy számára mikor nyílik meg a lehetőség a határozat (felszólító levél) tartalmának megismerésére, hiszen csak ilyen szemlélet mellett akadályozható meg, hogy a címzettek esetlegesen visszaélészerűen gyakorolják jogaikat, gátolva ezzel a civil szervezet működését. Ezzel azonos szemléletet tükröznek a bírósági eljárásokra irányadóan a Pp. kézbesítésre vonatkozó szabályai (97.-100/A. §).

A perben nem volt vitás, hogy **(személy 1)**, **(személy 2)** és **(személy 3)** a tagdíjhátralék megfizetésére felszólító alperesi leveleket nem vették át, címükről „nem kereste” jelzéssel érkeztek vissza a küldemények, míg a határozatokat **(személy 3)** és **(személy 1)** részére kézbesítették, azok csak **(személy 2)** címéről érkeztek vissza „nem kereste” jelzéssel. Esetükben nem hagyható figyelmen kívül, hogy önhibájukon kívüli, a kézbesítést objektíve gátló körülmény nem került megjelölésre és eltérő lakcímet, elérhetőséget sem közöltek az alperessel. Mindezekből az a következtetés vonható le, hogy az érintettek kellő gondosság esetén értesülhettek volna mindkét küldemény tartalmáról, a tényleges kézbesítés önhibájukból maradt el. Mulasztásuk ezért – osztva az alperes álláspontját – nem róható az egyesület terhére. Ennek folytán az ítéletábra a felperes által felhozott okból nem találta jogszabályba ütközőnek, az alperes társelnökei által 2013. március 3-án hozott 13-15/2012-es számú határozatokat.

Megjegyzi, a felperes által idézett – iránymutatónak nem tekinthető – eseti ügyben hozott döntés más tényállás mellett született, abban az eljárásban a kézbesítési vélelem beálltára vonatkozóan fejtette ki a bíróság az álláspontját.

Az ügyészség közérdekvédelmi feladatairól szóló 3/2012. (I. 6.) LÜ utasítás 38. § (1) bekezdése értelmében az ügyész akkor indíthat keresetet, ha jogszabály erre kizárólagosan vagy más jogosult mellett feljogosítja. Az Ectv. 11. § (7) bekezdése módot ad ügyészi keresetindításra a civil szervezet szervének törvénysértő határozata hatályon kívül helyezése érdekében, a határozatok meghozatalakor hatályos régi Ptk. 62. § (6) bekezdése pedig a tag számára biztosít lehetőséget az egyesület szervei által hozott jog- vagy alapszabálysértő határozat megsemmisítése iránti perindításra a határozat tudomására jutásától számított 30 napos jogvesztő határidőn belül. Ugyanakkor az LÜ utasítás 38. § (2) bekezdése más személy érdekében, helyett akkor engedi meg a keresetindítást, ha személyi körülményei vagy más ok miatt az alapvető jogait érintő pert maga nem tudja megindítani vagy igényének érvényesítése nagyobb nehézségbe ütközik.

A perbeli esetben az érintett **(személy 1)**, **(személy 2)** és **(személy 3)** tagok keresetindítási joggyakorlása – a kifejtettek alapján – nem volt korlátozott, sem személyi körülményeik, sem egyéb ok nem indokolta a számukra nyitva álló jogvesztő keresetindítási határidő elmulasztását. Lényeges körülmény, hogy **(személy 1)** és **(személy 3)** a jogszabályban biztosított jogukkal élve elő is terjesztettek keresetet a határozatok megsemmisítése, hatályon kívül helyezése érdekében, ami azonban nem járt eredménnyel. A többi esetben viszont az elsőfokú eljárásban sem az ügyész, sem a tagok nem hivatkoztak arra, hogy az érintettek önhibájukon kívül mulasztották volna el a határozatok megtámadására nyitva álló jogvesztő határidőt. Ez pedig azt eredményezi, hogy az ügyészt érdekükben a jogszabályban biztosított – az LÜ utasítás 38. § (2) bekezdésében írt korlátozásra tekintettel – keresetindítási jog nem illeti meg.

Összegezve: ha a tag önhibájából mulasztja el a keresetindításra őt megillető jogvesztő határidőt, vagy ez irányú keresetét a bíróság elutasítja, a jogvesztő határidő elteltét követően az ügyész

számára biztosított keresetindítási határidő nem éleszti fel a tag jogait. A tagnak a régi Ptk. 62. § (6) bekezdése biztosította a peres eljárás kezdeményezésének jogát, így számára nincs választási lehetőség, az adott határozat hatályon kívül helyezését, megsemmisítése iránti igényét csak perben érvényesítheti. Ebből – a contrario – az is következik, hogy a határidő önhibából való elmulasztása miatti jogvesztés nem küszöbölhető ki oly módon, hogy az ügyész indít – valójában a tag érdekében, helyett – keresetet, amire egyébként is csak a jogszabályban meghatározott feladatai teljesítése körében jogosult, ahová ez az eset nem sorolható. Az ezzel ellentétes jogértelmezés azt eredményezné, hogy a tagnak biztosított 30 napos keresetindítási jogvesztő határidő lényegében kiüresedne, hiszen az ügyész számára nyitva álló 1 éves határidőn belül bármikor rajta keresztül a tag korlátlanul kezdeményezhetné a rá vonatkozó egyesületi határozat hatályon kívül helyezését.

Az ítéletábra ennek kapcsán ugyanakkor fontosnak tartja annak hangsúlyozását, hogy a civil szervezet önkéntes tagokból áll, akik csatlakozásukkal vállalják a létesítő okirat rendelkezéseinek betartását, így az abban foglalt kötelezettségek, köztük a tagdíj teljesítését. Az egyesület – főként – a tagdíjakból tartja fenn magát és működik. Az a tag, aki tagdíjfizetési kötelezettségének nem tesz eleget, ezzel a magatartásával veszélyezteti a szervezet működését, céljának megvalósulását. Semmiképpen sem tekinthető ezért jogkövető magatartásnak az, ha a tag szándékosan, több éven keresztül nem fizet tagdíjat, majd az arra felszólító, illetve a mulasztást szankcionáló határozatot sem hajlandó átvenni. A tagsági jogok ilyen visszaélészerű gyakorolása nem élvezhet jogvédelmet. Az ügyész keresetindítási jogának célja is a jogkövető magatartás elősegítése, nem a jogsértő magatartás fenntartása, támogatása és ezáltal a civil szervezet működésének veszélyeztetése.

A perbeli esetben az érintett tagok nem tettek eleget tagdíjfizetési kötelezettségüknek, rosszhiszeműen jártak el akkor, amikor az egyesület fizetési felszólító leveleit és kizáró határozatait nem vették át, amely magatartásuk semmiképpen sem lehet a szervezet törvényes működése érdekében fellépő ügyészi keresetindítás indoka.

Az Etv. 14. § (1) bekezdése alapján a társadalmi szervezet működése felett az ügyészség – a reá irányadó szabályok szerint – törvényességi felügyeletet gyakorol. Ha a működés törvényessége másképpen nem biztosítható, az ügyész a bírósághoz fordulhat. Az Etv. 16. § (2) bekezdés b) pontja kimondja, hogy a bíróság az ügyész keresete alapján a működés törvényességének helyreállítása céljából összehívhatja a társadalmi szervezet legfelsőbb szervét. Ennek alapján tehát a törvényt sértő működés orvoslására a bíróságnak kell határozatával a társadalmi szervezet legfelsőbb szervét összehívnia, meghatározva – többek között – az ülés napirendjét, a hozandó határozatok körét. Szükséges azonban kiemelni, hogy a szervezet működésébe történő bírósági beavatkozásra kizárólag az Etv. keretein belül, a feltétlenül szükséges mértékben és téren van lehetőség. A kereset benyújtásakor hatályban lévő Etv. szerint a szervezet – így az alperes is – önkormányzattal rendelkező autonóm közösség, amely maga határozza meg működésének szabályait, melyeket létesítő okiratába vagy annak felhatalmazása alapján más belső szabályzatába foglal. Emellett mindazok a szabályok, amelyeket az alapszabály nem, de az Etv. kötelezően alkalmazandóként rögzít, a szervezet működésére, a tagok jogaira, illetve kötelezettségeire vonatkozóan alapszabályba foglalás nélkül is irányadóak. Bírósági úton történő beavatkozásra ezért csak akkor van lehetőség, ha a szervezet tevékenysége kifejezett jogszabályi rendelkezésbe ütközik, vagyis működése törvényt sértő.

Az Etv-ben megfogalmazott, a szervezet működésének alapelveire és a bírósági beavatkozás kivételességére, fokozott indokoltságának követelményére figyelemmel így vizsgálni kellett, hogy a felperes által indítványozottakra az elsőfokú bíróság hozhat-e az alperesre kötelező érvényű tartalmú határozatot. Evonatkozásban helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság – melyre a felek részéről fellebbezés sem érkezett –, hogy a keresetben meghatározott napirendi pontokban foglalt témakörök tárgyalása és elfogadása nélkül a szervezet törvényes működése nem biztosítható.

Nem értett egyet ugyanakkor az ítéltábla azzal a kereseti érveléssel, hogy a törvényes működés helyreállítása körében kell vizsgálni az alperesi egyesület tagságának összetételét. Önmagában az a tény, hogy az egyesület tagnyilvántartása hiányos, kifejezett jogszabályi rendelkezésbe nem ütközik, erre vonatkozóan ugyanis sem a régi Ptk., sem az Etv., sem pedig az Ectv. kötelező előírást nem tartalmaz. Téves az a felperesi álláspont, hogy az egyesület működésének törvényessége helyreállításához elengedhetetlen a tagok személyének megállapítása. Nincs olyan jogszabályi előírás sem, mely a bíróság számára a törvényes működés biztosítása érdekében előírná az adott szervezet tényleges tagságának összeállítását. A közgyűlés összehívásának időpontjában tagnak tekintendők részére kötelező meghívót küldeni. Ha arra a tag nem kap meghívót, az ügyész a legfőbb szerv szabálytalan összehívása folytán keresettel kérheti a közgyűlési határozatok hatályon kívül helyezését. A jogszabály ezzel a lehetőséggel biztosítja a speciális jogvédelmet.

A felperes az állított körben a tagság tényét arra alapította, hogy az érintettek részére a tagdíjtartozással összefüggésben a felszólítások nem kerültek szabályszerűen kézbesítésre. Ahogy az fentebb már kifejtésre került, önmagában az, hogy az érintett tag önhibájából esetlegesen nem értesült tagsági viszonyának törléssel való megszüntetéséről, a határozat általa történt megtámadása hiányában nem eredményezi, hogy tagsági viszonya fennáll. Jelen eljárásban ezért továbbra sem tisztázott, hogy az alperesnek ténylegesen kik a tagjai, ez azonban nem akadályozza a törvényes működés helyreállítása érdekében a legfőbb szerv ülésének összehívását és az elsőfokú bíróság által meghatározott napirendi pontok tárgyalását. Csak az összehívást követően elbírálható akár egyedi tagi, akár ügyészi kereseti kérelem alapján, hogy az összehívás szabályszerű volt-e. A tagok megállapítására önmagában kereset nem indítható, hiszen egyéb – tartalmilag marasztalási – keresettel a jogvédelem biztosítható (Pp. 123. §).

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezéseit a Ptk. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a **(személy 1)**, **(személy 2)**, valamint **(személy 3)** kizárására vonatkozó, 2013. március 3-án meghozott 13-15/2012. számú társelnöki határozatok határozatok hatályon kívül helyezésére, továbbá a legfőbb szerv ülésére meghívandó tagok személyének megállapítására irányuló kereseti kérelmeket elutasította.

A felperes keresete valóságos keresethalmazat, ennél fogva az elsőfokú eljárási illeték mértéke összesen 72.000,- forint. A felperes pernyertessége az elsőfokú eljárásban hozzávetőlegesen 25%-os, így az ítéltábla a felek között megváltozott pernyertességi-pervesztességi arányokra figyelemmel határozta meg a felmerült első- és másodfokú eljárási költséget. Ennek megfelelően a Pp. 78. § (3) bekezdésének alkalmazásával rendelkezett az eredményes fellebbezést előterjesztő alperesnek járó, a jogi képviselővel összefüggésben felmerült eljárási költség viseléséről, melynek mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (6) bekezdései alapján, a kifejtett munkával arányosan, mérlegeléssel határozta meg.

A le nem rótt elsőfokú és fellebbezési eljárási illeték a felek illetékmentessége (Itv. 5. § (1) bekezdés c) és d) pont, 5. § (2) bekezdés) folytán a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam terhére marad.

S z e g e d , 2016. év június hó 3. napján.

Dr. Kiss Gabriella s.k. . Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.. Bálint Attila s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró